

Nr 61.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Tjeckoslovakien undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat; given Stockholms slott den 15 januari 1926.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texten till en i Prag den 2 januari 1926 under förbehåll om riksdagens godkännande undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Tjeckoslovakien, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av denna traktat.

GUSTAF.

Östen Undén.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 januari 1926.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Ministern för utrikes ärendena anför:

Den 2 januari 1926 har, enligt av Kungl. Maj:t den 18 december 1925 lämnat bemyndigande, en förliknings- och skiljedomstraktat undertecknats i Prag mellan Sverige och Tjeckoslovakien. Traktaten är från svensk sida avslutad under förbehåll om riksdagens godkännande.

Vid föredragning sistnämnda dag av frågan om traktatens undertecknande framhöll statsministern och t. f. chefen för utrikesdepartementet, att dittills inga särskilda överenskommelser förelegat mellan Sverige och Tjeckoslovakien angående lösning av tvister på fredlig väg, och att under dessa omständig-

heter en enhetlig reglering av frågan om anlåtande av förliknings- och skiljedomsförfarande vid eventuellt uppkommande meningsskiljaktigheter de två länderna emellan framstått som önskvärd. I anslutning härtill framhölls, att de i Locarno avtalade överenskommelserna rörande fredlig lösning av tvister mellan Tyskland och ett antal andra stater, däribland Tjeckoslovakien, vilka överenskommelser den 1 december 1925 undertecknats i London, erbjudit en för såväl Sveriges som Tjeckoslovariens vidkommande lämplig utgångspunkt för förhandlingar.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att jämlikt de i Locarno avslutade förliknings- och skiljedomsavtalen skillnad göres mellan två slag av mellanfolkliga tvister, å ena sidan rättstvister, d. v. s. sådana, vilka kunna föras tillbaka till ett rättsligt grundat och juridiskt bestämbar anspråk, samt å andra sidan s. k. intressetvister, vid vilka förekomsten av en dylik rättsgrund icke är bestämmande för de framställda anspråken. I förra fallet har man att utgå från ett fördragsenligt reglerat åtagande eller erkända mellanfolkliga rättsgrundsats, under det att däremot i senare fallet tvisten gäller ett förhållande, som berör båda parternas intressen, utan att dock den med förhållandet missnöjda parten kan stödja sitt yrkande på en erkänd mellanfolklig rättsgrundsats. För tvister av båda dessa kategorier har obligatoriskt förfarande stadgats; detta leder i rättstvister till ett slutgiltigt juridiskt utslag, medan i intressetvister en förlikningsprocedur anordnas inför en permanent förlikningsnämnd, vartill eventuellt ansluter sig ett förfarande inför Nationernas förbunds råd enligt art. 15 i förbundsakten. Genom införandet av bestämmelser om befogenhet för Nationernas förbunds råd att föreskriva provisoriska anordningar för förhindrande av åtgärder, vilka skulle kunna medföra en ändring av status quo, har förfarandet i intressetvister reglerats på ett sätt, som i detta avseende överensstämmer med vad enligt domstolsstadgan gäller i fråga om proceduren inför den fasta domstolen.

I stora drag innebära alltså Locarnoöverenskommelserna, beträffande rättstvister fakultativt förlikningsförfarande och, om sådant förfarande ej kommer till stånd, obligatoriskt skiljedomsförfarande inför den fasta mellanfolkliga domstolen eller en för det särskilda fallet tillsatt skiljedomsstol, samt i fråga om intressetvister obligatoriskt förlikningsförfarande och, där detta ej lett till resultat, obligatoriskt förfarande inför Nationernas förbunds råd, som äger att fastställa erforderliga provisoriska anordningar för förhindrande av tvistens utbredning och efter verkställd undersökning framlägga förslag till tvistens biläggande, men vars handläggning ej utmynnar i ett oberoende av parternas samtycke bindande avgörande.

Jag anhåller nu att få lämna en sammanfattning av de viktigare bestämmelserna i den med Tjeckoslovakien undertecknade traktaten.

Beträffande traktatens allmänna uppställning må anmärkas, att den omfattar tre olika avdelningar, av vilka den första behandlar avgörandet i tvister av rättslig innebörd och förfarandet inför den i traktaten angivna ständiga förlikningsnämnden, under det att den andra har avseende å avgörandet i intressetvister; i tredje avdelningen återfinnas bl. a. bestämmelser om vissa

skyldigheter och åtgärder för förhindrande av tvistens skärpning under pågående förliknings- eller skiljedomsförfarande.

Förfarandet i *rättstvister* regleras i art. 1, vari stadgas, att alla mellan Sverige och Tjeckoslovakien uppkommande tvister, vid vilka parterna bestrida varandra en rätt, och vilka icke kunnat lösas på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, skola för rättsligt avgörande hänskjutas antingen till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till en för det särskilda fallet tillsatt skiljedomstol. Förlikningsförfarandet är i fråga om denna kategori av tvister fakultativt. Art. 2 angiver sålunda i detta hänseende att tvist, efter överenskommelse mellan parterna, i och för åstadkommande av förlikning *kan* hänskjutas till en enligt traktaten tillsatt ständig förlikningsnämnd, innan den underställes den fasta mellanfolkliga domstolen.

Kommer ej något förlikningsförfarande till stånd eller misslyckas det, skall enligt art. 16 tvisten hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen genom upprättande av skiljeavtal i den ordning och under iakttagande av det förfarande, som finnes angivet i stadgan för nämnda domstol. Skulle enighet ej uppnås mellan parterna rörande skiljeavtalet, äger vardera parten att genom stämning direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen efter därom en månad i förväg till andra parten lämnad underrättelse. För den händelse parterna skulle enas om att för skiljedomsförfarandet anlita en särskild skiljedomstol och icke den fasta mellanfolkliga domstolen, skall tvisten hänskjutas till sådan särskild skiljedomstol genom upprättande av skiljeavtal i den ordning och under iakttagande av det förfarande, som angivits i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

För förfarandet i *intressetvister* skall enligt artiklarna 17 och 18 följande vara att iakttaga:

Alla frågor, som ej kunna hänskjutas till rättsligt avgörande i överensstämmelse med föreskrifterna i art. 1, skola underkastas obligatoriskt förlikningsförfarande inför en i enlighet med art. 4 tillsatt ständig förlikningsnämnd, som skall föreslå parterna en antaglig lösning och i varje fall framlägga ett betänkande. Om förlikningsförfarandet ej inom en månad efter det att den ständiga förlikningsnämnden avslutat sin verksamhet lett till enighet mellan parterna, går tvisten på begäran av endera parten till Nationernas förbunds råd, som förfar i enlighet med art. 15 i förbundsakten.

Beträffande såväl rätts- som intressetvister gäller att, för den händelse särskilt förfarande stadgats i andra avtal mellan parterna, bestämmelserna i dessa avtal skola vara att iakttaga. Av art. 3 framgår vidare att, om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar, det i traktaten avsedda förfarandet ej skall komma till användning, innan slutligt utslag inom skälig tid avkunnats av vederbörande judiciella myndighet.

I artiklarna 4—15 lämnas närmare föreskrifter om förlikningsförfarandet, vilka i huvuddrag överensstämma med motsvarande bestämmelser i andra nyare avtal om förlikningsförfarande.

Förlikningsnämnden skall sålunda bestå av fem medlemmar, av vilka vardera parten utser en bland det egna landets medborgare, och de tre övriga väljas av parterna gemensamt bland medborgare i någon tredje stat; medlemmarna utses för en tid av tre år, men deras uppdrag kan förnyas, och de kvarstå till dess ny medlem blivit vald (art. 4).

Tvist anhängiggöres vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställs nämndens ordförande av båda parterna i förening eller, vid bristande samstämmighet, av endera parten. Genom denna formulering framhålles, att tvistens hänskjutande till förlikningsnämnden av båda parterna gemensamt bör anses som det regelrätta förfarandet, och att tvistens anhängiggörande genom ansökan av endast den ena parten bör förekomma först sedan det visat sig ogörligt att få till stånd gemensamt uppträdande (art. 6).

Förlikningsnämnden har till uppgift att klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Efter att hava ägnat saken vederbörlig handläggning äger den att framlägga förslag till tvistens lösning och i samband därmed fastställa en tid, inom vilken parterna skola taga ställning till förslaget. Dess verksamhet avslutas först i och med upprättandet av ett protokoll, vari alltefter omständigheterna fastslås, antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, villkoren för denna uppgörelse, eller att parterna icke kunnat förlikas. Såvida parterna ej träffa annan överenskommelse bör dock nämndens verksamhet vara avslutad inom en tid av sex månader från tvistens anhängiggörande (art. 8).

Parterna skola inför förlikningsnämnden vara företrädade av ombud med uppgift att tjäna som mellanhand mellan parterna och nämnden, och kunna vidare biträdas av rådgivare och sakkunniga, som de finna lämpligt utse. Nämnden skall å sin sida äga befogenhet att begära muntliga förklaringar av de båda parternas ombud, rådgivare och sakkunniga (art. 12).

Enligt art. 19 förbinda sig de båda staternas regeringar att under pågående förliknings- eller skiljedomsförfarande avhålla sig från varje åtgärd, som kunde ogynnsamt återverka på verkställandet av den fasta mellanfolkliga domstolens utslag eller på de anordningar för tvistens lösning, som föreslås av den ständiga förlikningsnämnden eller av Nationernas förbunds råd. De åtaga sig vidare att över huvud taget avhålla sig från varje åtgärd, som kunde vara ägnad att skärpa tvisten eller giva den en ökad omfattning.

Vid skiljedomsförfarandet skall enligt samma artikel den fasta mellanfolkliga domstolen respektive Nationernas förbunds råd äga att fastställa de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas för tillvaratagande av parts rättigheter.

Alla meningsskiljaktigheter rörande traktatens tolkning skola hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen (art. 20).

Traktaten är avslutad för en tid av tio år, räknat från dagen för ratifikationernas utväxling, och förlänges genom tyst överenskommelse för ytterligare

perioder av tio år, för så vitt den ej uppsagts senast ett år före utgången av löpande tioårsperiod (art. 21).

Såsom den här lämnade redogörelsen giver vid handen, står den nu föreliggande traktaten i god överensstämmelse med nyare, vittgående förliknings- och skiljedomsavtal.

Under hänvisning till vad nu anförts, får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande med Tjeckoslovakien undertecknade förliknings- och skiljedomstraktat.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall till riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:

Richard Thyberg.

Traité de conciliation et d'arbitrage entre la Suède et la République Tchèqueoslovaque.

Sa Majesté le Roi de Suède et le Président de la République Tchèqueoslovaque,

animés du désir de développer les relations amicales qui unissent les deux pays,

décidés à donner, dans leurs rapports réciproques, une large application aux principes dont s'inspire la Société des Nations,

ont résolu de conclure un Traité de conciliation et d'arbitrage et ont nommé à cet effet pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

S. E. M. le Baron Gerhard Löwen, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire;

Le Président de la République Tchèqueoslovaque:

M. Dr. Edvard Beneš, Ministre des Affaires Etrangères de la République Tchèqueoslovaque;

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, ont convenu des dispositions suivantes:

(Översättning.)

Förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Tjeckoslovakiska Republiken.

Hans Majestät Konungen av Sverige och Tjeckoslovakiska Republikens President,

vilka äro besjälade av önskan att utveckla de vänskapliga förbindelser, som förena de båda länderna,

och vilka äro beslutna att i förhållandet de två länderna emellan giva en vidsträckt tillämpning åt de principer, som ligga till grund för Nationernas förbunds verksamhet,

hava överenskommit att avsluta en förliknings- och skiljedoms-traktat och hava i detta syfte till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Envoyé extraordinair och Ministre plénipotentiaire, friherre Gerhard Löwen;

Tjeckoslovakiska Republikens President:

Tjeckoslovakiska Republikens utrikesminister, Doktor Edvard Beneš;

vilka, efter att hava delgivit varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Partie I.

Article premier.

Toutes contestations entre la Suède et la Tchécoslovaquie, de quelque nature qu'elles soient, au sujet desquelles les Parties se contesteraient réciproquement un droit, et qui n'auraient pu être réglées à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires seront soumises pour jugement soit à la Cour permanente de Justice internationale, soit à un Tribunal arbitral ainsi qu'il est prévu ci-après.

Les contestations pour la solution desquelles une procédure spéciale est prévue par d'autres conventions en vigueur entre les Hautes Parties Contractantes, seront réglées conformément aux dispositions de ces conventions.

Article 2.

Avant la procédure devant la Cour permanente de Justice internationale la contestation pourra être, d'un commun accord entre les Parties, soumise à fin de conciliation à une commission internationale permanente dite «Commission permanente de conciliation», constituée conformément au présent Traité.

Article 3.

S'il s'agit d'une contestation dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des Parties, relève de la compétence des tribunaux nationaux de celle-ci, y compris les tribunaux administratifs, le différend ne sera soumis à la procédure prévue par le présent Traité qu'après jugement passé en force de chose jugée rendu, dans des délais rai-

Avdelning I.

Artikel 1.

Alla tvister mellan Sverige och Tjeckoslovakien, av vad beskaffenhet de vara må, vid vilka parterna bestrida varandra en rätt och vilka icke kunnat lösas på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, skola för rättsligt avgörande underställas antingen den fasta mellanfolkliga domstolen eller en särskild skiljedomstol, i enlighet med vad här nedan stadgats.

Tvister, för vilkas biläggande särskilt förfarande stadgats i andra de höga fördragslutande parterna emellan gällande avtal, skola avgöras enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Artikel 2.

Före förfarandet inför den fasta mellanfolkliga domstolen kan tvisten, enligt överenskommelse mellan parterna, i och för åstadkommande av förlikning underställas en ständig internationell nämnd betecknad såsom den ständiga förlikningsnämnden och tillsatt i överensstämmelse med denna traktat.

Artikel 3.

Om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstolar, skall den icke hänskjutas till det i denna traktat avsedda förfarandet, innan av vederbörande judiciella myndighet i ifrågavarande stat slutligt utslag inom skälig tid avkunnats.

sonnables, par l'autorité judiciaire nationale compétente.

Article 4.

La Commission permanente de conciliation prévue à l'article 2 sera composée de cinq membres, qui seront désignés comme il suit, savoir: le Gouvernement Suédois et le Gouvernement Tchécoslovaque nommeront chacun un commissaire choisi parmi leurs nationaux respectifs et désigneront, d'un commun accord, les trois autres commissaires parmi les ressortissants de tierces Puissances; ces trois commissaires devront être de nationalités différentes et, parmi eux, les Gouvernements Suédois et Tchécoslovaque désigneront le président de la Commission.

Les commissaires sont nommés pour trois ans; leur mandat est renouvelable. Ils resteront en fonctions jusqu'à leur remplacement; et, dans tous les cas, jusqu'à l'achèvement de leurs travaux en cours au moment de l'expiration de leur mandat.

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès, de démission ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 5.

La Commission permanente de conciliation sera constituée dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur du présent Traité.

Si la nomination des commissaires à désigner en commun n'intervenait pas dans ledit délai ou, en cas de remplacement, dans les trois mois à compter de la va-

Artikel 4.

Den i art. 2 angivna ständiga förlikningsnämnden skall bestå av fem medlemmar, som utses på följande sätt:

Svenska och tjeckoslovakiska regeringarna utse vardera en medlem bland det egna landets medborgare och välja gemensamt de tre övriga bland medborgare i någon tredje stat. De tre nämnda medlemmarna böra sinsemellan vara av olika nationalitet. Bland dessa tre medlemmar utse svenska och tjeckoslovakiska regeringarna nämndens ordförande.

Medlemmarna utses för en tid av tre år. Deras uppdrag kan förnyas. De bibehålla sitt uppdrag, till dess att de ersättas, och i varje fall till slutförandet av de förhandlingar, som pågå vid tiden för utlöpanget av deras mandat.

I händelse av uppkommen ledighet på grund av dödsfall, avgång eller annat förhinder skola, så snart ske kan, nya medlemmar utses i den ordning, som stadgats för tillsättandet.

Artikel 5.

Den ständiga förlikningsnämnden skall tillsättas inom sex månader efter denna traktats ikraftträdande.

Därest val av de medlemmar, som skola utses gemensamt, icke ägt rum inom nämnda tid eller, vid inträffad ledighet, inom tre månader efter det ledigheten upp-

cance du siège, le Président de la Confédération Suisse sera, à défaut d'autre entente, prié de procéder aux désignations nécessaires.

Article 6.

La Commission permanente de conciliation sera saisie, par voie de requête adressée au président, par les deux Parties agissant d'un commun accord ou, à défaut, par l'une ou l'autre des Parties.

La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

Si la requête émane d'une seule des Parties, elle sera notifiée par celle-ci sans délai à la Partie adverse.

Article 7.

Dans un délai de 15 jours à partir de la date où le Gouvernement Suédois ou le Gouvernement Tchécoslovaque aurait porté une contestation devant la Commission permanente de conciliation, chacune des Parties pourra, pour l'examen de cette contestation, remplacer son commissaire par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

La Partie qui userait de ce droit en fera immédiatement la notification à l'autre Partie; celle-ci aura, dans ce cas, la faculté d'agir de même, dans un délai de 15 jours à partir de la date où la notification lui sera parvenue.

Article 8.

La Commission permanente de conciliation aura pour tâche d'élu-

kommit, skall i saknad av annan överenskommelse schweiziska förbundsradets president ombedjas verkställa erforderliga val.

Artikel 6.

Tvist anhängiggöres vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställs nämndens ordförande av båda parterna i förening eller, vid bristande samstämmighet, av endera parten.

Sådan ansökan skall jämte en kort sammanfattning av tvistens föremål innehålla en hemställan till nämnden att vidtaga alla de åtgärder, som kunna vara ägnade att leda till en förlikning.

Om ansökan ingives av endera parten ensam, skall denna part utan dröjsmål tillställa motparten meddelande härom.

Artikel 7.

Inom loppet av två veckor efter det att svenska eller tjeckoslovakiska regeringen hänskjutit en tvist till den ständiga förlikningsnämnden, må envar av parterna, för handläggningen av denna tvist, ersätta den från dess sida fritt valda medlemmen med en person, som i den fråga, tvisten gäller, äger särskild sakkunskap.

Part, som begagnar sig av denna rätt, skall därom genast underätta motparten; i dylikt fall äger denna att inom två veckor efter mottagandet av sådan underrättelse begagna sig av samma rättighet.

Artikel 8.

Den ständiga förlikningsnämnden skall hava till uppgift att

cider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles par voie d'enquête ou autrement et de s'efforcer de concilier les Parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux Parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

A la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les Parties se sont arrangées, et s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les Parties n'ont pu être conciliées.

Les travaux de la Commission devront, à moins que les Parties en conviennent différemment, être terminés dans le délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du litige.

Article 9.

A moins de stipulation spéciale contraire, la Commission permanente de conciliation réglera elle-même sa procédure, qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquête, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III (Commissions internationales d'enquête) de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Den må, efter sakens prövning, för parterna framlägga de förslag till tvistens lösning, den finner lämpliga, ävensom fastställa en tid, inom vilken parterna äga att uttala sig.

Vid avslutande av sin verksamhet skall nämnden upprätta ett protokoll, vari alltefter omständigheterna fastslås antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, villkoren för denna överenskommelse, eller att parterna icke kunnat förlikas.

Med mindre parterna annorlunda överenskomma, bör nämndens verksamhet vara avslutad inom en tid av sex månader, räknat från den dag då tvisten anhängiggjorts vid nämnden.

Artikel 9.

Med förbehåll för särskilt stadgande av avvikande innebörd skall den ständiga förlikningsnämnden själv fastställa reglerna för förfarandet, som under alla förhållanden bör vara kontradiktoriskt. I fråga om undersökningar skall nämnden, såvida den ej enhälligt annorlunda beslutar, ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i avdelning III (om internationella undersökningskommissioner) i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Article 10.

La Commission permanente de conciliation se réunira, sauf accord contraire entre les Parties, au lieu désigné par son président.

Article 11.

Les travaux de la Commission permanente de conciliation ne sont publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des Parties.

Article 12.

Les Parties seront représentées auprès de la Commission permanente de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaire entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraît utile.

La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux Parties ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur Gouvernement.

Article 13.

Sauf dispositions contraires du présent Traité, les décisions de la Commission permanente de conciliation seront prises à la majorité des voix. Chaque membre disposera d'une voix; en cas de partage la voix du président sera décisive.

La Commission ne pourra prendre des décisions portant sur le fond du différend que si tous

Artikel 10.

Den ständiga förlikningsnämnden skall, där annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, sammanträda å plats som bestämmes av ordföranden.

Artikel 11.

Den ständiga förlikningsnämndens förhandlingar äro ej offentliga, med mindre nämnden med parternas samtycke så beslutar.

Artikel 12.

Parterna skola inför den ständiga förlikningsnämnden vara företrädda av ombud med uppgift att tjäna såsom mellanhand mellan parterna och nämnden. De må vidare biträdas av rådgivare och sakkunnige, som de i detta syfte utse, ävensom påkalla hörande av alla de personer, vilkas utsago synes dem vara av värde.

Nämnden skall å sin sida äga befogenhet att begära muntliga förklaringar av de båda parternas ombud, rådgivare och sakkunnige, liksom av alla de personer, vilka den finner lämpligt att låta inkalla med deras respektive regeringars medgivande.

Artikel 13.

Med förbehåll för avvikande stadganden i denna traktat skall den ständiga förlikningsnämnden fatta sina beslut med enkel röstövertikt. Varje medlem skall äga en röst. I händelse av delat röstetal skall ordföranden äga utslagsröst.

Nämnden skall ej äga att fatta beslut berörande själva tvistens föremål, annat än om samtliga

les membres ont été dûment convoqués et si le président et deux membres au moins sont présents.

Article 14.

Les Gouvernements Suédois et Tchécoslovaque s'engagent à faciliter les travaux de la Commission permanente de conciliation et, en particulier, à lui fournir dans la plus large mesure possible tous documents et informations utiles, ainsi qu'à user des moyens dont ils disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 15.

Pendant la durée des travaux de la Commission permanente de conciliation chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté, d'un commun accord, entre les Gouvernements Suédois et Tchécoslovaque.

Chaque Gouvernement supportera ses propres frais et une part égale des frais communs de la Commission.

Article 16.

A défaut de conciliation devant la Commission permanente de conciliation, la contestation sera soumise par voie de compromis à la Cour permanente de Justice internationale dans les conditions et suivant la procédure prévues par son statut.

A défaut d'accord entre les Parties sur le compromis et après un préavis d'un mois, l'une ou

medlemmar erhållit vederbörlig kallelse till sammanträdet och ordföranden jämte minst två andra medlemmar äro närvarande.

Artikel 14.

Svenska och tjeckoslovakiska regeringarna förplikta sig att underlätta den ständiga förlikningsnämndens verksamhet och särskilt att i största möjliga utsträckning tillhandahålla densamma alla erforderliga handlingar och upplysningar samt att begagna de medel, varöver de förfoga, för att sätta nämnden i tillfälle att inom deras respektive områden och enligt deras lagstiftning instämma och höra vittnen eller sakkunniga samt begiva sig till ort och ställe.

Artikel 15.

Under den tid den ständiga förlikningsnämndens förhandlingar pågå skall envar av dess medlemmar erhålla en ersättning, vars belopp fastställs genom överenskommelse mellan de svenska och tjeckoslovakiska regeringarna.

Vardera regeringen skall vidkännas sina egna kostnader samt hälften av de gemensamma kostnaderna för nämnden.

Artikel 16.

Om förlikning ej kommer till stånd inför den ständiga förlikningsnämnden, skall tvisten genom skiljeavtal hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen i den ordning och under iakttagande av det förfarande, som finnes angivet i stadgan för nämnda domstol.

Om enighet ej uppnås mellan parterna rörande skiljeavtalet, skall vardera parten äga att efter

l'autre d'entre elles aura la faculté de porter directement par voie de requête la contestation devant la Cour permanente de Justice internationale.

La disposition de cet article ne porte pas atteinte à la faculté des Parties de soumettre la contestation, par voie de compromis, à un tribunal arbitral dans les conditions et suivant la procédure prévues par la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Partie II.

Article 17.

Toutes questions sur lesquelles le Gouvernement Suédois et le Gouvernement Tchécoslovaque seraient divisés sans pouvoir les résoudre à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, dont la solution ne pourrait être recherchée par un jugement ainsi qu'il est prévu par l'article Ier du présent Traité et pour lesquelles une procédure de règlement ne serait pas déjà prévue par un Traité en vigueur entre les Parties, seront soumises à la Commission permanente de conciliation, qui sera chargée de proposer aux Parties une solution acceptable et, dans tous les cas, de présenter un rapport.

La procédure prévue par les articles 6 à 15 du présent Traité sera appliquée.

Article 18.

Si, dans le mois qui suivra la clôture des travaux de la Com-

därom en månad i förväg lämnad underrättelse genom ansökan direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Bestämmelserna i denna artikel medföra ej inskränkning i parternas befogenhet att genom skiljeavtal hänskjuta tvisten till en särskild skiljedomstol i den ordning och under iakttagande av det förfarande, som angivits i Haagkonventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Avdelning II.

Artikel 17.

Alla frågor, beträffande vilka meningsskiljaktighet må uppstå mellan svenska och tjeckoslovakiska regeringarna utan att det varit dem möjligt att utjämna denna meningsskiljaktighet på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, och vilka frågor icke kunna underställas rättsligt avgörande i enlighet med bestämmelserna i art. 1 av denna traktat, skola, där för deras biläggande särskilt förfarande ej redan stadgats i annat mellan parterna gällande fördrag, hänskjutas till den ständiga förlikningsnämnden, som skall föreslå parterna en antaglig lösning och i varje fall framlägga ett betänkande.

Det i artiklarna 6 till och med 15 av denna traktat angivna förfarandet skall vara tillämpligt.

Artikel 18

Därest inom en månad efter det den ständiga förliknings-

mission permanente de conciliation, les deux Parties ne se sont pas entendues, la question sera, à la requête de l'une ou de l'autre Partie, portée devant le Conseil de la Société des Nations, qui statuera conformément à l'article 15 du Pacte de la Société.

nämnden avslutat sin verksamhet, enighet ej uppnåtts mellan parterna, skall på därom av endera parten framställd begäran frågan hänskjutas till Nationernas förbunds råd, som förfar i enlighet med artikel 15 i förbundsakten.

Dispositions générales.

Article 19.

Les Gouvernements Suédois et Tchecoslovaque s'engagent respectivement à s'abstenir, durant le cours d'une procédure ouverte en vertu des dispositions du présent Traité, de toute mesure susceptible d'avoir une répercussion préjudiciable, soit à l'exécution de l'arrêt de la Cour permanente de Justice internationale, soit aux arrangements proposés par la Commission permanente de conciliation ou par le Conseil de la Société des Nations, et en général à ne procéder à aucun acte, de quelque nature qu'il soit, susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Dans tous les cas et notamment si la question au sujet de laquelle les Parties sont divisées résulte d'actes déjà effectués ou sur le point de l'être, la Cour permanente de Justice internationale statuant conformément à l'article 41 de son statut, indiquera dans le plus bref délai possible quelles mesures provisoires doivent être prises. Il appartiendra également au Conseil de la Société des Nations, s'il est saisi de la question, de pourvoir à des mesures provisoires appropriées. Les

Allmänna bestämmelser.

Artikel 19.

Svenska och tjeckoslovakiska regeringarna förbinda sig ömsesidigt att under loppet av ett enligt bestämmelserna i denna traktat inlett förfarande avhålla sig från varje åtgärd, som kunde vara ägnad att hava en ogynnsam återverkan vare sig på verkställandet av den fasta mellanfolkliga domstolens utslag eller på de anordningar, som föreslås av den ständiga förlikningsnämnden eller av Nationernas förbunds råd, samt att i allmänhet ej skrida till någon handling av vad slag det vara må, som kunde vara ägnad att skärpa tvisten eller giva densamma ökad omfattning.

I varje fall och särskilt för den händelse att den fråga, varom meningsskiljaktighet råder mellan parterna, hänför sig till åtgärder, vilka redan vidtagits eller stå i begrepp att vidtagas, skall den fasta mellanfolkliga domstolen i enlighet med art. 41 i stadgan för nämnda domstol inom kortast möjliga tid angiva de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas. Det skall likaså ankomma på Nationernas förbunds råd att, om tvisten anhängiggjorts inför detsamma, sörja för

Hautes Parties Contractantes s'engagent à se conformer à des mesures provisoires indiquées ainsi soit par la Cour soit par le Conseil.

Article 20.

Tous différends relatifs à l'interprétation du présent Traité seront soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

Article 21.

Le présent Traité sera ratifié et l'échange des ratifications aura lieu à Stockholm aussitôt que faire se pourra.

Le Traité est conclu pour une durée de dix années à compter de la date de l'échange des ratifications. S'il n'est pas dénoncé une année au moins avant l'expiration de ce terme, il demeurera en vigueur pour une nouvelle période de dix années et ainsi de suite.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Fait à Prague, le 2 janvier 1926.

Sous réserve de ratification par Sa Majesté le Roi avec l'approbation du Riksdag.

G. LÖWEN.

(L. S.)

Dr. EDVARD BENEŠ.

(L. S.)

vidtagandet av lämpliga provisoriska åtgärder. De höga fördragsslutande parterna förbinda sig att ställa sig till efterrättelse de provisoriska åtgärder, som sålunda anvisas av den fasta domstolen respektive av rådet.

Artikel 20.

Alla meningsskiljaktigheter rörande tolkningen av denna traktat skola hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 21.

Denna traktat skall ratificeras, och utväxlingen av ratifikationerna äga rum i Stockholm så snart ske kan.

Traktaten är avslutad för en tid av tio år, räknat från dagen för ratifikationernas utväxling. Därest den icke senast ett år före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla under en ytterligare tid av tio år och så vidare allt framgent.

Till bekräftelse härav hava de fullmäktige undertecknat denna traktat.

Som skedde i Prag den 2 januari 1926.

Under förbehåll om ratifikation av Hans Maj:t Konungen med riksdagens samtycke.